

Tutkinnon perusteet

Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinto

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinto

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinnon suorittaneella on alan tuotteiden valmistuksen, palvelujen tai toimintojen kehittämistehtäviin soveltuva syvälinen ammattitaito valintojensa mukaisesti. Hän osaa ohjeistaa, ohjata sekä arvioida ja kehittää alan työprosesseja, työmenetelmiä ja -välineitä toimien vastuullisesti ja tiedostaen ekologisuuden ja eettisyyden merkityksen alan kestäväen kehityksen edistäjänä. Hän osaa hyödyntää tarpeen mukaan uusimpia trendejä, materiaali-, kulttuuri- ja perinnetietoutta sekä digitaalisuutta. Tutkinnon suorittanut työskentelee verkostoissa, kehittää osaamistaan ja seuraa alan kehitystä globaalisti. Hän työskentelee tavoitteellisesti ja joustavasti osana työryhmää tai verkostoa.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Tutkinnon suorittanut toimii alan yrittäjänä, johto- tai esimiestehtävissä tai asiantuntijana tuote- tai palvelukehityksen tai valmistuksen tehtävissä. Hänellä on valintojensa mukaisesti syvällistä ammattitaitoa materiaalien käytössä ja valmistuksessa, tekniikoiden hyödyntämisessä, tuotteiden valmistuksessa, tekstiilihuollossa tai palveluiden tuottamisessa sekä brändäys-, hankinta- tai liiketoimintatehtävissä.

Perusteen nimi	Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	OPH-1963-2018
Koulutuskoodit	Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinto (458441)
Voimaantulo	01.01.2019

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	3
2.1. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden ja palveluiden vastuullinen kehittäminen, 60 osp (300551).	3
2.2. Tuotteistamisen, brändäyksen ja markkinointiviestinnän kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 30 osp (300552).	5
2.3. Digitaalinen kaavoittaminen ja virtuaalisovittaminen, 45 osp (300553).	6
2.4. Erikoistuotteiden kehittäminen ja valmistuksen suunnittelu, 45 osp (300554).	8
2.5. Tuotteen suunnittelu, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300555).	10
2.6. Jalkineiden valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300556).	12
2.7. Juhlapukujen valmistaminen vaatturityönä, 45 osp (300557).	14
2.8. Kansainvälinen toiminta tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (300558).	15
2.9. Koneiden ja laitteiden kunnossapito ja kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 90 osp (300559).	17
2.10. Malliston kaavoittaminen, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300560).	20
2.11. Nahan valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300561).	22
2.12. Pukeutumisneuvojana toimiminen, 45 osp (300562).	24
2.13. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustoimintojen kehittäminen, 45 osp (300563).	26
2.14. Toiminnan suunnittelu ja johtaminen, 45 osp (300564).	28
2.15. Tuotannon käynnistäminen ja organisointi, 45 osp (300565).	31
2.16. Tuotantoprosessien kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (300566).	33
2.17. Turkin valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp (300567).	35
2.18. Vaatetusalan koneiden ja laitteiden huoltaminen, 45 osp (300568).	36
2.19. Vaatekokonaisuuden valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp (300569).	38

1. Tutkinnon muodostuminen

Tekstiili- ja muotialan erikoisammattitutkinto muodostuu kahdesta kaikille opiskelijoille pakollisesta tutkinnon osasta, **Tekstiili- ja muotialan tuotteiden ja palveluiden vastuullinen kehittäminen** (60 osaamispistettä) sekä **Tuotteistamisen, brändäyksen ja markkinointiviestinnän kehittäminen tekstiili- ja muotialalla** (30 osaamispistettä). Lisäksi opiskelija valitsee valinnaisista tutkinnon osista 1 (45 - 90 osp) ja valinnaisista tutkinnon osista 2 (0 - 45 osp), siten että tutkinnon kokonaislaajuus 180 osaamispistettä täyttyy.

PAKOLLISET TUTKINNON OSAT 90 OSP
Tekstiili- ja muotialan tuotteiden ja palveluiden vastuullinen kehittäminen, 60 osp, P
Tuotteistamisen, brändäyksen ja markkinointiviestinnän kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 30 osp, P
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 1 45-90 OSP
Digitaalinen kaavoittaminen ja virtuaalisovittaminen, 45 osp
Erikoistuotteiden kehittäminen ja valmistuksen suunnittelu, 45 osp
Tuotteen suunnittelu, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp
Jalkineiden valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp
Juhlapukujen valmistaminen vaaturityönä, 45 osp
Kansainvälinen toiminta tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Koneiden ja laitteiden kunnossapito ja kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 90 osp
Malliston kaavoittaminen, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp
Nahan valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp
Pukeutumisneuvojana toimiminen, 45 osp
Tekstiilin ja muodin kiertotaloustoimintojen kehittäminen, 45 osp
Toiminnan suunnittelu ja johtaminen, 45 osp
Tuotannon käynnistäminen ja organisointi, 45 osp
Tuotantoprosessien kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp
Turkin valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp
Vaatetusalan koneiden ja laitteiden huoltaminen, 45 osp
Vaatekokonaisuuden valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp
VALINNAISET TUTKINNON OSAT 2 0-45 OSP
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. 45 osp <i>Tutkintoon voi sisällyttää tutkinnon osan toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.</i>
Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa 5-45 osp <i>Tutkinnon osa sisältää työelämän paikallisten tarpeiden mukaista osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin ammatillisissa tutkinnon osissa.</i>
Korkeakouluopinnot 5-45 osp

Tutkinnon osa sisältää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.

2. Tutkinnon osat

2.1. Tekstiili- ja muotialan tuotteiden ja palveluiden vastuullinen kehittäminen, 60 osp (300551)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kartoittaa lähtötilanteen ja kehittämistarpeet
- suunnitella kehittämistyön ja laatia sille toteutussuunnitelman
- toteuttaa kehittämissuunnitelman
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija kartoittaa lähtötilanteen ja kehittämistarpeet.	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• arvioi omia ammatillisia vahvuuksiaan alan kehittäjänä perustellusti• toteuttaa kehittämistyön kannalta tarkoituksenmukaisen palvelu-, asiakas-, markkina-, kilpailija- tai muun tarvittavan lähtötilanteen selvityksen• kokoaa yrityksen palvelu- tai tuotetietoa sekä mahdollista tuotteen valmistus- ja elinkaaritietoa tarkoituksenmukaisesti eri lähteistä• kartoittaa lähtötilanteen tuotteen, palvelun tai tuotantoketjun vastuullisuudesta ja toiminnan arvoista yhteistyössä työyhteisön ja verkostojen kanssa• hyödyntää tiedonkeruun tuloksia kehittämistarpeiden tunnistamisessa• hyödyntää keskeisiä asiakas- ja sidosryhmiä sekä palautteita kehittämistyön suunnittelussa• etsii tietoa tekstiili- ja muotialan kehityssuunnista hyödyntäen asiantuntijaverkostoja ja eri tietolähteitä, myös ulkomaisia• tunnistaa ja kartoittaa mahdollisuuksia edistää taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävien ratkaisujen ja toimintatapojen käyttöönottoa osana kehittämistyötään• suunnittelee, millä tavoin kehittämistyössä voisi hyödyntää digitalisaation mahdollistamia uudenlaisia työ- ja toimintatapoja• asettaa kehittämistyön tavoitteet yhteistyössä mahdollisen työ- tai sidosryhmän kanssa hyödyntäen nykytilan kartoitusta ja kehittämistarpeiden analyysin tuloksia• arvioi kehittämistyöllä saavutettavia hyötyjä yhteistyössä mahdollisen työ- tai sidosryhmän kanssa.

Opiskelijan suunnittelee kehittämistyön ja laatii sille toteuttamissuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää ajan ilmiöitä sekä trendejä tarkoituksenmukaisesti kehittämistyön suunnittelussa• toimii vuorovaikutuksessa asiantuntijaverkostojen kanssa hyödyntäen eri viestintätapoja tarkoituksenmukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • määrittelee kehittämistyön kohderyhmän ja asiakkuudet lähtötilanteen selvitykseen perustuen • määrittää uutta toimintaa ohjaavaa arvopohjaa työyhteisön tuella • suunnittelee ja aikatauluttaa kehittämistyön toteutuksen yhteistyössä tilaajan tai asiakkaan kanssa hyödyntäen verkostojaan • arvioi perustellusti kehittämistyön toteutusmahdollisuuksia ja käytettävissä olevia resursseja sekä mahdollisuuksia hankkia lisäresursseja • valitsee ja rajaa kehittämistyön tarkoituksenmukaisesti • suunnittelee kehittämistyön ottaen huomioon vastuullisuuden ja mahdollisuudet kokeilla uudenlaisia vaihtoehtoisia ratkaisuja kehitettäessä tuotteita ja niiden valmistusmenetelmiä tai palveluita • laatii toteuttamiskelpoisen toteutussuunnitelman, joka sisältää kehittämistyön tavoitteet, toimenpiteet, resurssit, aikataulutuksen ja viestinnän sekä kustannusarvion digitaalisuutta hyödyntäen.
--	---

Opiskelija toteuttaa kehittämisprojektin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa kehittämisprojektin tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä toteutussuunnitelman mukaisesti • tiedottaa ja viestii kehittämistyöstä ja sen tuloksista hyödyntäen eri viestintäkanavia • neuvottelee ja sopii poikkeamista yhteistyötahojen kanssa • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • toimii vastuullisesti kestävän kehityksen periaatteita ja yhteistä arvopohjaa edistäen • kerää ja hyödyntää palautetta projektin aikana • kehittää työskentelyään palautetta hyödyntäen • seuraa ja arvioi kehittämistyön toteutumista ja kustannuksia sekä tarvittaessa päivittää toteutussuunnitelmaa perustellusti • laatii dokumentoidun loppuraportin kehittämistyön etenemisestä, tavoitteiden toteutumisesta, tuloksista, kustannuksista ja aikataulun pitävyydestä sekä mahdollisista jatkotoimista.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään suhteessa laadittuun suunnitelmaan, aikataulutukseen, kustannuksiin ja saatuun palautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja kehittämiskohteitaan perustellusti sekä laatii itselleen oman ammatillisen kehityssuunnitelman • arvioi kehittämistyön vaikutuksia toimintaan sekä tavoitteiden toteutumista ja jatkokehittämisen tarpeita suhteessa arvoihin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja toteuttamalla ekologisuutta ja vastuullisuutta edistävän projektimuotoisen kehittämistyön tekstiili- ja muotialan tuotteisiin, tuotteiden valmistukseen tai valmistuttamiseen tai alan palvelujen tuottamiseen. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yritys- tai koulutoimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.2. Tuotteistamisen, brändäyksen ja markkinointiviestinnän kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 30 osp (300552)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja kehittää markkinointiviestintää, tuotteistamista sekä brändäystä
- tuottaa markkinointiviestinnän sisältöjä
- arvioida työtään ja laatia oman ammattiosaamisensa brändäyssuunnitelman.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja kehittää markkinointiviestintää, tuotteistamista sekä brändäystä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii, analysoi ja hyödyntää tietoa tekstiilin ja muodin ilmiöiden synnystä• hankkii ja hyödyntää tietoa tuotteiden, tuotemallistojen tai palvelujen kaupallistamisesta• tunnistaa brändin muodostumiseen vaikuttavat tekijät sekä hyödyntää tietoaan brändin rakentamisessa• seuraa trendejä ja tunnistaa kulttuurin, arvojen sekä ekologisuuden vaikutukset trendeihin ja kuluttajien käyttäytymiseen ja hyödyntää tietoa markkinointiviestinnän ja brändäyksen suunnittelussa• hyödyntää tietoa mielikuvien ja visuaalisuuden merkityksestä yrityksen imagon luomisessa sekä tuotteiden ja palveluiden viestintä- ja markkinointimateriaalin, tuotepakkausten ja esillepanon suunnittelussa• suunnittelee brändäystä ottaen huomioon tuotteiden ja palveluiden tuotekuvaukset, valmistuksen ja elinkaaren sekä muut keskeiset laatutekijät• viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen toteuttamiskelpoisen suunnitelman yrityksen, malliston, tuotteen tai palvelujen brändäyksestä ja markkinointitoimenpiteistä kustannusarvioineen.

Opiskelija tuottaa markkinointiviestinnän sisältöjä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää laadittua kehittämissuunnitelmaa toteuttaessaan sisällön tuotantoa ja markkinointiviestintää • laatii kirjallisen yritys-, tuote- tai palvelukuvauksen kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä • tuottaa visuaalisesti mielenkiintoista markkinointiviestinnän sisältöä monipuolisin menetelmin • seuraa ja arvioi oma-aloitteisesti työnsä laatua • pyytää asiakaspalautetta ja kehittää työskentelyään palautetta hyödyntäen • toimii yrityksen viestintästrategian mukaisesti • käyttää tarkoituksenmukaisia viestintäkanavia markkinointiviestinnässä • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.

Opiskelijan arvoi työtään ja laatii oman ammattiosaamisensa brändäyssuunnitelman.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään sekä tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan hyödyntäen saamaansa palautetta • laatii ja dokumentoi suunnitelman oman ammattiosaamisensa brändäyksestä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja osallistumalla markkinointiviestinnän, tuotteistamisen sekä brändäyksen kehittämiseen ja siihen liittyvään sisällön tuottamiseen. Lisäksi tutkinnon suorittaja laatii oman osaamisensa brändäyssuunnitelman. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.3. Digitaalinen kaavoittaminen ja virtuaalisovittaminen, 45 osp (300553)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- piirtää teknisiä kuvia vaatteesta sekä laatia vaatteelle peruskaavan hyödyntäen digitaalista kaavoitusohjelmaa
- kuositella 2D-kaavan ja tehdä vaateen virtuaalisovituksen hyödyntäen 3D-mallinukkea
- sarjoa kaavan eri kokoihin ja laatia leikkuuasetelmat
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija piirtää teknisiä kuvia vaatteesta sekä laatii vaatteelle peruskaavan hyödyntäen digitaalista kaavoitusohjelmaa.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja aikatauluttaa työskentelynsä huomioiden vaateen valmistusaikataulun • mitoittaa digitaalisen 3D-mallinuden vaateen virtuaalisovittamista varten • skannaa materiaalien kuosit, pientarvikkeet ja yksityiskohdat huolellisesti vaateen virtualisointia varten • syöttää kaavoitusohjelman tarvitsemat materiaalien perustiedot ohjelmaan todenmukaisen sovitustilanteen aikaansaamiseksi • työskentelee yhteistyökykyisesti osana työryhmää hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti digitaalisia viestintämuotoja • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
----------------------------------	--

Opiskelija kuosittelee 2D-kaavan ja tekee vaateen virtuaalisovituksen hyödyntäen 3D-mallinukkea.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • piirtää teknisiä kuvia vaatteesta vektoriohjelmalla • kuosittelee digitaaliset 2D-kaavat • hyödyntää digitaalisia 2D-kaavoja 3D-mallinnuksen pohjana määrittäen vaateen yhdistettävät saumat • sovittaa vaateen virtuaalisesti 3D-nuken päälle • tekee vaihtoehtoisia materiaalien kohdistuskokeiluja, leikkuusaumojen siirtoja ja kaavojen muokkaamista saavuttaakseen kustannustehokkaan materiaalin kulutuksen • tekee tarvittavat kaavamuutokset.

Opiskelija sarjoo kaavan eri kokoihin ja laatii leikkuuasetelmat.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työssään sujuvasti alan ammattikieltä ja kaavoituksen käsitteitä • hyödyntää vaatteelle suunniteltua mittataulukkoa ja sarjontasääntöjä sekä sarjoo tuotteet tehden tarvittavat muutokset • tekee leikkuuasetelmat ja laskee materiaalien kulutuksen • tallentaa tiedostot sovitussa muodossa jatkokäyttöä varten.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi laatimiensa kaavojen toimivuutta sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään tunnistaen onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan ja hyödyntäen saamaansa palautetta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hyödyntäen virtuaalista suunnittelua ja 3D-mallinnusohjelmaa malliston kaavoittamisessa. Osaaminen osoitetaan

ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.4. Erikoistuotteiden kehittäminen ja valmistuksen suunnittelu, 45 osp (300554)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- määrittää kehittämistarpeen ja suunnitella erikoistuotteen valmistuksen
- valmistaa erikoistuotteesta proton
- valmistaa tai valmistuttaa alan erikoistuotteen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija määrittelee kehittämistarpeen ja suunnittelee erikoistuotteen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • määrittää yhteistyössä alan erikoistuotteen käyttäjien, tilaajan tai toimittajan kanssa tuotteen tai sen valmistuksen kehittämistarpeet • määrittää yhteistyössä alan erikoistuotteen käyttäjien, tilaajan tai toimittajan kanssa tuotteen muotoilutarpeet (tuotteen huollettavuus, muoto, ulkonäkö, liikkuvuus, käytettävyys, väljyys ja kestävyys sekä mahdollisten digitaalisten toimintojen sulauttaminen tuotteeseen) sekä sopii tärkeysjärjestyksestä • toimii vuorovaikutuksessa tuotteen käyttäjien, tilaajan tai toimittajan kanssa suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • työskentelee aloitteellisesti osana työryhmää sekä hyödyntää asiantuntijaverkostojaan, myös ulkomaisia • etsii ja hyödyntää tietoa alan erikoistuotteista ja niiden valmistuksesta koti- ja ulkomailta • etsii ja hyödyntää tietoa erikoistekniikoista, -rakenteista ja -materiaaleista, myös ulkomaisista lähteistä • selvittää kattavasti tiedot tarvittavista materiaalien toimittajista • suunnittelee tuotteelle tarkoituksenmukaisen muodon ja mallin • määrittelee käytettävien materiaalien ja aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin • tekee tarvittavat tekstiilimateriaalien testaukset • dokumentoi ja perustelee tekniikka-, rakenne- ja materiaaliratkaisuja hankkimansa tiedon pohjalta • arvioi valintoja ja suunnitelmia kestävän kehityksen näkökulmasta • laatii tuotteen valmistussuunnitelman hyödyntäen digitaalisuutta • ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.

Opiskelija valmistaa erikoistuotteesta proton.

Opiskelija

Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee valmistukseen soveltuvat tarvittavat koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön • noudattaa työtä tehdessä turvallisuusohjeita ja työskentelee noudattaen tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita • työskentelee työvälineillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön • valmistaa proton itse tai tarvittavin osin hyödyntää yhteistyökumppaneita kotimaassa tai ulkomailla • osallistuu tuotteen eri osien prototyyppien toimivuuden, yhteensopivuuden sekä turvallisuuden testaukseen yhteistyössä tilaajan tai monialaisen tiimin kanssa • esittää dokumentoidut testaustulokset tilaajalle tai muulle työryhmälle, tarkistaa valmistussuunnitelman ja tekee siihen perustellut muutokset • aikatauluttaa kehitetyn erikoistuotteen valmistuksen • havaitsee ja ennakoii mahdollisen valmistuttamisen riskitekijät • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta.
----------------------------------	---

Opiskelija valmistaa tai valmistuttaa alan erikoistuotteen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii tarvittavat materiaalit kustannustehokkaasti • varmistaa erikoistuotteen valmistamisessa tarvittavien koneiden ja laitteiden tarkoituksenmukaisuuden huomioiden korkeat laatuvaatimukset • valmistaa ja viimeistelee erikoistuotteen vaatimusten mukaisesti itse tai hyödyntää valmistuksessa tarvittavin osin yhteistyökumppaneita kotimaassa tai ulkomailla • tarkistaa erikoistuotteen laadun, toimivuuden ja ulkoasun sekä soveltuvuuden käyttötarkoitukseen • kokoaa tuotetiedot sekä tarvittavat hoito-, huolto- ja säilytysohjeet • laskee tuotteen todelliset valmistuskustannukset ja hinnoittelee tuotteen • dokumentoi digitaalisesti tuotteesta oleelliset tiedot hyödynnettäväksi markkinoinnissa ja mahdollisessa brändin luomisessa myös yhdellä vieraalla kielellä.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamaansa kehittämistyön lopputulosta perustellusti saadun palautteen pohjalta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin • tunnistaa onnistumisiaan ja vahvuuksiaan sekä kehittämiskohteitaan hyödyntäen saamaansa palautetta työskentelystään.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä määrittämällä kehittämiskohteen, suunnittelemalla alan erikoistuotteen valmistuksen, valitsemalla materiaalit ja valmistamalla proton tai tuotteen itse tai hyödyntäen yhteistyökumppaneita kotimaassa tai ulkomailla. Valmistettavia tuotteita ovat muun muassa älytuotteet, jotka sisältävät integroitua elektroniikkaa tai anturitekniologiaa, tai tuotteet, jotka valmistetaan hyödyntäen uudenlaisia

materiaaleja tai valmistusteknologioita, esimerkiksi 3D-mallinnusta ja -tulostusta. Valmistettavia tuotteita voivat olla myös muut alan erikoistuotteet. Osaaminen osoitetaan työskentelemällä kehittämistyöhön soveltuvassa työympäristössä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.5. Tuotteen suunnittelu, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300555)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella tuotteen asiakaslähtöisesti
- valita ja hankkia materiaalit
- valmistaa ja viimeistellä tuotteen sekä ohjeistaa valmistuksen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee tuotteen asiakaslähtöisesti.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa tietoa ajan ilmiöistä, trendeistä ja asiakastarpeista monipuolisesti myös ulkomaisista lähteistä • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti saatavilla olevaa tietoa kilpailijoista ja markkinoista sekä kohderyhmästä ja sen arvoista • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • käyttää suunnittelussa monipuolisesti erilaisia ideointimenetelmiä • suunnittelee tuotteen muotokielen ja visuaalisen ilmeen kohderyhmän edustajien näkemyksiä kuullen • luo tuotteelle persoonallisen ja tunnistettavan tyylin sekä tarinan • arvioi tuotteen kiinnostavuutta markkinoilla • noudattaa suunnittelussa kuluttajansuoja- ja tekijänoikeuslakia • valmistaa tarvittaessa mallikappaleita tai protomalleja • arvioi mahdollisen asiakaskunnan laajuutta ja ennakoi asiakaskunnan tarpeiden muutoksia • toimii ja tekee ratkaisuja tuotteen elinkaariajattelun mukaisesti • laatii ideoidensa esittelyyn selventäviä kuvia, pienoismalleja tai muita luonnoksia • dokumentoi taustatiedot ja suunnitelman käyttäen tarkoituksenmukaisesti piirroksia, kuvia, tekstiä tai videoita tuoden esiin kohderyhmälle tärkeät seikat ja esittelee ne perustellusti kohderyhmälle tai yhteistyökumppanille • suunnittelee tuotteen valmistuksen hyödyntäen tietoa soveltuvista valmistusmenetelmistä, muotoilusta, estetiikasta ja symboliikasta huomioiden kohderyhmän tarpeet ja käyttötarkoituksen • laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen tuotteen valmistussuunnitelman • laskee realistisen hinta-arvion

	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa huomioon materiaalien testaukset valmistuksen suunnittelussa.
--	---

Opiskelija valitsee ja hankkii materiaalit.	
--	--

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • etsii tietoa monipuolisesti valmistettavaan tuotteeseen soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä materiaalien toimittajista, myös kansainvälisesti • vertailee hintoja ja toimitusehtoja sekä hankintojen kokonaistaloudellisuutta • toimii vastuullisesti ammattietiikkaa noudattaen sekä arvioi kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja sekä eettisyyttä perustellusti • selvittää ja dokumentoi muutaman vaihtoehtoisesti tuotteeseen soveltuvan materiaalin saatavuuden, toimitusaikataulun ja tuotetiedot ottaen huomioon ekologisuuden ja eettisyyden valmistuksen ja elinkaaren osalta • tunnistaa mahdolliset riskit perehtymällä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin • tekee tarvittavat materiaalikokeilut ottaen huomioon laadulliset vaatimukset ja käyttötarkoituksen • valitsee materiaalit perustellusti huomioiden esteettiset ja laadulliset vaatimukset, käyttötarkoituksen sekä materiaalin saatavuuden ja hinnan • pyytää tarjouksia ja hankkii tarvittavat materiaalit.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee tuotteen sekä ohjeistaa valmistuksen.	
---	--

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, valitsee valmistukseen soveltuvat työvälineet, koneet ja laitteet ja käyttää niitä oikein ja ergonomisesti • työskentelee omatoimisesti, turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaisesti yhdistellen tarvittaessa luovasti valmistusmenetelmiä ja -tekniikoita halutun lopputuloksen aikaansaamiseksi • huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työhyvinvointia • huolehtii työympäristönsä turvallisuudesta käyttäen tarvittaessa suojaimia sekä työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti • säättää tarvittavat koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • valmistaa tuotteen tai protot valmistukseen liittyvistä yksityiskohdista ottaen huomioon valmistuskustannukset ja taloudellisuuden sekä laadun • keskustelee mallikappaleista ja mahdollisista muutostarpeista yhteistyökumppanin kanssa • valmistaa ja viimeistelee tuotteen joutuisasti tekniseltä ja esteettiseltä laadultaan sekä mitoitukseltaan tilauksen mukaisesti • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • työskentelee työvälineillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön • ohjeistaa valmistuksen ja laatii tekniset piirroukset mahdollista valmistuttamista, myös ulkomaista, varten hyödyntäen digitaalisuutta

	<ul style="list-style-type: none"> • laatii tuotteelle oikeat tuotetiedot sekä tarkoituksenmukaiset säilytys- ja hoito-ohjeet • seuraa valmistukseen kuluvaan aikaan sekä materiaalimenekkiä • hinnoittelee tuotteen realistisesti ottaen huomioon mahdollisen jakelukanavan.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.	
Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa tuotteen ulkonäköä ja laatua • arvioi työskentelyään ja sen sujuvuutta • tunnistaa onnistumisiaan hyödyntäen saamaansa palautetta yhteistyökumppanilta ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi työn kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä ammattialalle tyypillisessä työympäristössä suunnittelemalla, valmistamalla ja viimeistelemällä tuotteen tai tuotekokonaisuuden sekä ohjeistamalla sen valmistuksen. Tuote voi olla valmistettu uusilla tai perinteisillä tekstiili- ja muotialan menetelmillä ja tekniikoilla tai niiden yhdistelmillä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Jalkineiden valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300556)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella jalkineiden valmistuksen ja ohjeistaa sen
- valmistaa jalkineet
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee jalkineiden valmistuksen ja ohjeistaa sen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kokoaa tietoa ajan ilmiöistä, trendeistä ja asiakastarpeista monipuolisesti myös ulkomaisista lähteistä • hyödyntää tarkoituksenmukaisesti saatavilla olevaa tietoa kilpailijoista ja markkinoista sekä kohderyhmästä ja sen arvoista • arvioi mahdollisen asiakaskunnan laajuutta ja ennakoii asiakaskunnan tarpeiden muutoksia toimii ja tekee ratkaisuja tuotteen elinkaariajattelun mukaisesti • toimii ja tekee ratkaisuja tuotteen elinkaariajattelun mukaisesti • ottaa huomioon toimeksiantajan toivomukset ja tarpeet suunnittelussa monipuolisesti • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä

	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee tuotteen muotokielen ja visuaalisen ilmeen kohderyhmän edustajien näkemyksiä kuullen • hyödyntää työmenetelmien tuntemustaan jalkineiden suunnittelussa ja perustelee valintojaan kuvaten perustellusti niiden vaikutuksia valmistukseen • laatii ideoidensa esittelyyn selventäviä kuvia tai muita luonnoksia • suunnittelee tuotteen valmistuksen hyödyntäen tietoa soveltuvista valmistusmenetelmistä, muotoilusta, estetiikasta ja symboliikasta huomioiden kohderyhmän tarpeet ja käyttötarkoituksen • kaavoittaa ja sarjoo mallin valmistamista varten huomioiden jalan anatomiset ominaisuudet ja niiden vaikutukset lopputuotteeseen • valmistaa tarvittaessa mallikappaleita tai protomalleja • valitsee malliin soveltuvat työmenetelmät huomioiden valmistuksen eri vaiheiden vaikutukset valmiin jalkineen ominaisuuksiin sekä ohjeistaa valmistuksen • dokumentoi toteutuskelpoisen valmistussuunnitelman tarkoituksenmukaisesti digitaalisuutta hyödyntäen • laskee realistisen hinta-arvion • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
--	---

Opiskelija valmistaa jalkineet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa jalkineet suunnitelman ja ohjeistuksensa mukaan • valitsee jalkineen valmistuksessa tarvittavat laitteet ja materiaalit ottaen huomioon päällisen valmistuksen, lestityksen, pohjaus- ja korkotöiden sekä viimeistelyn vaikutukset valmiiseen jalkineeseen • leikkaa tarvittavat materiaalit oikeilla työtavoilla ja- menetelmillä laadukkaasti sekä joutuisasti huomioiden leikkuun vaatimukset valmiin tuotteen kannalta • valmistaa päälliset työohjeiden ja suunnitelman mukaisesti • tekee tarvittavat lestitystyöt käytössä olevilla menetelmillä • tekee pohjaus- ja korkotyöt laatuvaatimusten mukaisesti ja joutuisasti käytössä olevilla menetelmillä • viimeistelee laadukkaat jalkineet yleisesti käytössä olevilla menetelmillä • tekee oman alueensa komponenttivalmistuksen eri työvaiheita • suoriutuu työstään yleisesti käytössä olevilla menetelmillä hyvällä joutuisuudella ja siten, että työn jälki on laadultaan hyvää • tekee yleisimpiä koneiden säätö- ja huoltotöitä sekä tunnistaa ulkopuolisen asiantuntija-avun tarpeen • hinnoittelee tuotteen realistisesti ottaen huomioon mahdollisen jakelukanavan • tekee perusteltuja kehitysehdotuksia koko valmistusprosessin kannalta tärkeitä seikoista.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija

Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi jalkineiden ulkonäköä, istuvuutta ja soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa valmistussuunnitelmaan ja ohjeistukseen sekä saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi valmistuksen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.
----------------------------------	---

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja ohjeistamalla jalkineiden valmistuksen sekä valmistamalla jalkineet. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.7. Juhlapukujen valmistaminen vaatturityönä, 45 osp (300557)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella juhlanan puvun toteutuksen
- valmistaa juhlanan puvun vaatturityönä asiakkaan mitoilla
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suunnittelee juhlanan puvun toteutuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakasta asiantuntevasti halliten juhlapukeutumisen perinteet • seuraa alan tuotteiden, valmistusmenetelmien ja palveluiden kehitystä ja soveltaa tietoa työssään tarkoituksenmukaisesti • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • kartoittaa asiakkaan juhlapukeutumisen tarpeet ja toiveet • opastaa puvun materiaalivalinnoissa hyödyntäen vaatturityönä valmistettavien pukujen materiaalien ja erityistarvikkeiden asiantuntemustaan • arvioi kestäväen kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja ja toimii vastuullisesti • valitsee yhteistyössä asiakkaan kanssa juhlanan puvun mallin sekä valmistustavan • aikatauluttaa työn toteutuksen yhteistyössä asiakkaan kanssa • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • ottaa mitat asiakkaasta

	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi puvun lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset • laatii ja dokumentoi puvun valmistussuunnitelman digitaalisesti käyttäen piirroksia, kuvia, tekstiä tai videota sekä esittelee ja hyväksyttää suunnitelman asiakkaalla.
--	--

Opiskelija valmistaa juhlanan puvun vaaturityönä asiakkaan mitoilla.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa puvun valmistussuunnitelmaa • tekee työtään suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen huolehtien terveydestään ja toimintakyvystään • kaavoittaa valmistettavan puvun asiakkaan mitoilla ottaen huomioon vartalon erityispiirteet • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi ja tekee tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen • laatii taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa • kiinnittää tukirakenteet ja ompelee puvun sovitusvaiheeseen • sovittaa puvun asiakkaalle sekä tekee tarvittavat korjaukset istuvuuden parantamiseksi • ompelee, muotoprässää ja viimeistelee puvun laadukkaasti • luovuttaa puvun asiakkaalle ja opastaa asiantuntevasti sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä • laskee puvun lopulliset materiaalikustannukset sekä työn hinnan ja laskuttaa asiakasta.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa puvun ulkonäköä, istuvuutta, työn laatua, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa suunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan sekä arvioi oman työskentelynsä kehittämismahdollisuuksia perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla vaaturityönä juhlanan puvun asiakkaan mittojen mukaisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.8. Kansainvälinen toiminta tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (300558)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- selvittää tekstiili- ja muotialan kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja

- laatia toimintasuunnitelman kansainvälistymiseen
- työskennellä kansainvälisessä toimintaympäristössä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija selvittää tekstiili- ja muotialan kansainvälisen toiminnan vaihtoehtoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • etsii erilaisiin kansainvälistymisen toimintavaihtoehtoihin tarvittavia tietolähteitä ja kumppaneita sekä verkostoitumismahdollisuuksia • hankkii eri asiantuntijoiden avustuksella kansainvälistymisen kannalta olennaisia tietoja • kokoaa lähtötilanteen tietoja toiminnan suunnittelun pohjaksi mahdollisista yhteistyökumppaneista, tapahtumista, markkinoista, tuotteista ja kilpailutilanteesta.

Opiskelija laatii toimintasuunnitelman kansainvälistymiseen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja valitsee tarkoituksenmukaisesti kansainvälistymisen vaihtoehtoja (esim. vienti, tuonti, alihankinta, verkostot, kansainväliset tapahtumat) • valitsee ja määrittelee toiminnalle soveltuvan kansainvälisen imagon • vertailee ja hyödyntää toimintasuunnitelmassa kestäväen kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja tarkoituksenmukaisesti ja vastuullisesti toimien • määrittelee toimintasuunnitelmalle tavoitteet 3–5 vuoden aikajänteellä • laatii rahoitussuunnitelman osaksi toimintasuunnitelmaa tarkastellen ja vertaillen erilaisia rahoitusmahdollisuuksia sekä hyödyntäen asiantuntijuutta • laatii ja dokumentoi toteuttamiskelpoisen toimintasuunnitelman kansainvälistymiseen.

Opiskelija työskentelee kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • toimii luontevasti monikulttuurisessa ympäristössä hyödyntäen tekstiili- ja muotialan kansainvälisen kulttuuriperinnön ja nykypäivän tuntemustaan • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä on vuorovaikutuksessa työssään yhdellä vieraalla kielellä ottaen huomioon eri kulttuurien erityispiirteet • valitsee sopivimmat viestintäkanavat ja hyödyntää niitä tarkoituksenmukaisesti • etsii tietoa toimintaa ohjaavasta lainsäädännöstä monipuolisesti ja noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä kansainvälisessä toiminnassa • huomioi tarvittaessa kansainvälisen kaupan sopimuskäytänteet • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön

	<ul style="list-style-type: none"> • hinnoittelee, laskuttaa ja toimittaa tuotteen tai palvelun asiakkaalle • osaa tarvittaessa hyödyntää asiantuntijapalveluita kansainvälisessä toiminnassa • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta • työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi toimintaansa kansainvälisissä verkostoissa perustellusti • arvioi työskentelyään tunnistuen onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä selvittämällä tekstiili- ja muotialan kansainvälistymisen mahdollisuuksia, laatii suunnitelman kansainvälistymiseen sisältäen verkostot ja yhteistyökumppanit sekä toimii kansainvälisesti tekstiili- ja muotialalla. Osaaminen osoitetaan ammattialalle soveltuvassa työympäristössä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.9. Koneiden ja laitteiden kunnossapito ja kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 90 osp (300559)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- kehittää kunnossapitoa sekä laatia koneiden ennakko- ja kunnossapitosuunnitelmat
- toteuttaa tuotannossa käytettävien koneiden ja laitteiden kunnossapitoa
- kehittää tuotannon koneita ja laitteita sekä hoitaa yrityksen varaosatoimintoja
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija kehittää kunnossapitoa ja laatii koneiden ennakko- ja kunnossapitosuunnitelmat.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • viestii ja etsii tietoa koneista ja laitteista sekä niiden osista eri tietolähteistä ja verkostoista globaalisti • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • seuraa alan ja koneiden kehitystä hyödyntäen asiantuntijoita ja eri tietolähteitä sekä alan messuja tarpeen mukaan globaalisti • hyödyntää osaamistaan ja tietoaan prosessin koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteista, koneiden osista, ohjelmista ja digijärjestelmistä kunnossapidon kehittämisessä

	<ul style="list-style-type: none"> • määrittelee prosessissa käytettävät koneet ja laitteet, niiden käyttötunnit ja huoltotarpeet • seuraa ja selvittää prosessin koneiden huolto- ja vikahistorian ja laatii niiden perusteella koneiden ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelmat tuotantoaikataulun huomioiden • kehittää koneiden kunnossapitoa yhteistyössä koneiden käyttäjien ja mahdollisen muun huolto-organisaation kanssa tiiminä • varmistaa valmistettavien tuotteiden laatuvaatimukset ja ymmärtää koneiden häiriöttömän käynnin merkityksen laatuun • perehdyttää ja sitouttaa koneiden käyttäjät ennalta ehkäisevän ja korjaavan kunnossapidon toteuttamiseen • arvioi realistisesti koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotoimintoja sekä niiden kannattavuutta • arvioi ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelmien toimivuutta ja kehittämismahdollisuuksia yrityksen konekannan ylläpidossa.
--	---

Opiskelija toteuttaa tuotannossa käytettävien koneiden ja laitteiden kunnossapitoa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valvoo jatkuvasti prosessinsa koneiden kuntoa ja toimintaa, ohjausjärjestelmiä, vartijalaitteita sekä hälytysjärjestelmiä ymmärtäen aistinvaraisen valvonnan rajoitteet • varmistaa ja selvittää koneiden häiriötöntä toimintaa tiedostaen eri materiaalien ja tilanteiden vaikutuksen koneiden toimintoihin ja säätöihin • korjaa ja huoltaa koneita ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelmaa toteuttaen omatoimisesti, systemaattisesti ja kustannustehokkaasti vastuuta ottaen • purkaa ja kokoaa koneita ja laitteita oikein koneiden ohjekirjojen ja teknisten kuvien mukaan sekä soveltaa tietoaan koneiden toimintojen kehittämisessä • hallitsee systemaattisen konehäiriöiden ongelmanratkaisun ja pystyy ennakoimaan korjaus- ja säätötarpeet häiriöttömän tuotannon varmistamiseksi • paikallistaa ja tunnistaa konehäiriöt (mekaaninen, sähkö- tai automaatiovika) sekä kutsuu tarvittaessa alan asiantuntijan korjaamaan vian • hyödyntää kunnossapidon mittausmenetelmiä ja digitaalisuutta • perehtyy huolellisesti ala- ja laitekohtaisiin työturvallisuusmääräyksiin ja noudattaa niitä sekä käyttää ohjeiden ja määräysten mukaisia suojavälineitä • noudattaa tulitöiden turvamääräyksiä ja omaa voimassa olevan tulityökortin • noudattaa sähkötyöturvallisuusmääräyksiä ja kutsuu tarvittaessa asiantuntijan paikalle • ottaa huomioon osia käsitellessään sähköstaattisen purkausvaaran (ESD) ja osaa varoa staattista sähköä • toteuttaa huollot yhteistyössä muun tuotanto-organisaation kanssa sovitun aikataulun mukaan tuotantoprosessin huomioiden • varmistaa koneen käyntikuntoisuuden korjauksen, muutostyön tai huollon jälkeen • dokumentoi ja raportoi kaikkiin tekemiinsä huoltoihin liittyvät toimenpiteet ja käyttämänsä varaosat yrityksessä olevaan tietotai seurantajärjestelmään • raportoi toistuvista vioista ja tuotantokatkoksista sekä tuotantokatkosten syistä sovitusti yrityksen toimintatapojen mukaan

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee tarvittavat suojaukset ja turvatoimet kunnossapitotöitä tehdessään huomioiden työympäristön ja sen viihtyisyyden • toimii vastuullisesti ja käyttää ohjeiden ja määräysten mukaisia suojavälineitä • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä • toimii vastuullisesti ja käyttää tarvittavia aineita ja kemikaaleja kestävän kehityksen ja työturvallisuuden huomioiden • lajittelee jätteet ja huolehtii soveltuvin osin kierrätyksestä kestävän kehityksen periaatteita noudattaen.
--	---

Opiskelija kehittää tuotannon koneita ja laitteita sekä hoitaa yrityksen varaosatoimintoja.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • luo verkostoja ja toimii alan verkostoissa, myös globaalisti • kartoittaa automaation ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia tuotantoprosessin koneissa ja laitteissa yrityksen tarpeiden mukaan • uusii laitteistoja tai osallistuu uusien sopivien laitteistojen hankintaan hyödyntäen tietoaan vastuualueensa koneista ja laitteista sekä niiden toimittajaverkostoista globaalisti • purkaa ja kokoaa koneita ja laitteita modifioimalla niistä tarvittaessa uusia toimivia konekokonaisuuksia yrityksen tarpeisiin • etsii ja tilaa tuotannon koneissa tarvittavia oikeanlaisia varaosia eri lähteistä, myös globaalisti osien oikeita nimiä ja koodeja, myös vieraskielisiä, käyttäen • hoitaa yrityksen varaosatoimintoja ja ymmärtää varaosavarastoon sitoutuneen pääoman merkityksen • käyttää käytössä olevia varastonhallintajärjestelmiä varaosavaraston ylläpitoon ja prosessien kustannuksien laskentaan • seuraa ja raportoi aktiivisesti varaosien varastonimikkeiden kulutusta ja osallistuu ennusteiden laadintaan osana mahdollisen varaosavaraston toiminnan kehitystä.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • kerää systemaattisesti palautetta, tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi palautteen pohjalta omia kehittymistarpeitaan • arvioi työskentelyään, tehokkuuttaan ja työnsä laatua suhteessa tavoitteisiin • osallistuu aktiivisesti työryhmän keskusteluihin ja esittää kehittämisideoita työn ja työympäristön kehittämiseksi • arvioi kunnossapitotoimintojen kannattavuutta ja esittää kehittämiskohteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa osaamisensa näytössä käytännön työtehtävissä huoltamalla tekstiili- ja muotialan materiaalien ja raaka-aineiden valmistuksen ja viimeistyksen tai tekstiilihuollon koneita ja laitteita ammattialan tavanomaisessa työympäristössä sekä laatimalla ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelmat ja kartoittamalla automaation ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä.

Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.10. Malliston kaavoittaminen, valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300560)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- tulkita suunnitelmia ja visioita mallistoksi tai sen osaksi
- valita ja testata materiaalit tuotteisiin
- kaavoittaa ja leikkata tuotteet
- ohjeistaa valmistuksen ja valmistaa mallikappaleen
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija tulkitsee suunnitelmia ja visioita mallistoksi tai sen osaksi.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tulkitsee suunniteltuja piirroksia ja selvittää malliston käyttötarkoituksen sekä laatuvaatimukset vuorovaikutuksessa suunnittelijan tai asiakkaan kanssa• selviytyy työtilanteissa suunnittelijan, asiakkaiden tai verkostojen kanssa suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan yhdellä vieraalla kielellä• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• etsii monipuolisesti tietoa malliston kehittämisestä ja valmistamisesta, myös ulkomaisista lähteistä• hyödyntää malliston kehittämisessä tietoa tekstiili- ja muotialan materiaaleista, työmenetelmistä sekä niiden kehityksestä kotimaassa ja ulkomailla• hyödyntää malliston kehittämisessä tietoa trendeistä, visuaalisuudesta, kysynnästä sekä markkinoista kotimaassa ja ulkomailla.

Opiskelija valitsee ja testaa materiaalit tuotteisiin.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• etsii monipuolisesti tietoa tuotteisiin soveltuvista materiaaleista ja lisätarvikkeista sekä niiden saatavuudesta• vertailee materiaalien laatuja ja hintoja suhteessa tuotteiden elinkaareen• etsii tietoa materiaalien toimittajista sekä vertailee toimitusehtoja, myös kansainvälisesti• testaa materiaalit huomioiden laadulliset vaatimukset ja käyttötarkoituksen• selvittää muutaman vaihtoehtoisesti tuotteeseen soveltuvan materiaalin ekologisuuden ja eettisyyden valmistuksen ja elinkaaren osalta sekä hyödyntää tietoa perustellessaan materiaalivalintoja

	<ul style="list-style-type: none"> • määrittelee materiaalien ja aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteisiin • perustelee materiaalivalinnat • selvittää ja dokumentoi valittujen materiaalien saatavuuden ja toimitusaikataulun sekä tuotetiedot • ottaa huomioon materiaalien testaukset valmistuksen suunnittelussa.
--	--

Opiskelija kaavoittaa ja leikkaa tuotteet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työssään sujuvasti alan ammattikieltä ja kaavoituksen käsitteitä • työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen • laatii täsmällisen mittataulukon malliston tuotteille • valmistaa käyttötarkoitukseen ja materiaaleihin soveltuvat kaavat hyödyntäen kaavoitusohjelmaa • kehittää malliston kaavoja valmistamalla tai valmistuttamalla tarvittavat protot ottaen huomioon mallistolle asetetut laatuvaatimukset ja käyttötarkoituksen • tekee tarvittavat kaavakorjaukset ja varmistaa tuotteiden istuvuuden • laatii sarjontataulukot ja sarjoo kaavat sekä määrittelee mitalliset lisätarvikkeet • valmistelee kaavat leikkuuta varten • tekee taloudellisen leikkuusuunnitelman ja tarvittaessa ladossuunnitelman tarkistamalla materiaalin kulutuksen • laatii leikkuuohjeet valmistusta, myös ulkomaista, varten • laakaa ja leikkaa turvallisesti ja joutuisasti hyödyntäen käytössä olevia välineitä.

Opiskelija ohjeistaa valmistuksen ja valmistaa mallikappaleen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi kustannuksia, eettisyyttä ja riskejä valitessaan vaihtoehtoja malliston valmistamiseksi • suunnittelee materiaalien hankintaa sekä mahdollista malliston valmistuttamista ja laatii tarvittavat tarjouspyynnöt sekä sopimuslomakkeet • huomioi valmistusohjeiden laadinnassa materiaalien ominaisuudet, tuotteen elinkaarelle asetettavat vaatimukset sekä käytettävissä olevan konekannan • laatii tuotteiden tekniset piirrokset hyödyntäen digitaalisuutta • ylläpitää tuotetietoja ja laatii tuotekortin • valitsee valmistukseen soveltuvat koneet ja laitteet sekä perehtyy työhön ja turvallisiin työtapoihin, työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan ja ergonomiseen käyttöön • tekee tuotteiden valmistuksen ohjeistuksen, myös ulkomaista valmistusta varten, ja suunnittelee laadun varmistuksen • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • noudattaa työtä tehdessä turvallisuusohjeita ja työskentelee noudattaen tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita

	<ul style="list-style-type: none"> • testaa laatimansa valmistuksen ohjeistuksen valmistamalla mallikappaleen ohjeiden mukaisesti • seuraa valmistukseen kuluvaan aikaan sekä materiaalimenekkiä • työskentelee työvälineillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytön • havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaan • huolehtii terveydestään ja työkyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta • tekee ohjeistuksen testauksen perusteella tarvittavat muutokset valmistuksen ohjeistukseen • viimeistelee ja laatii tuotteelle oikeat hoito-ohjeet.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa mallikappaleen tai kappaleiden ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi laatimansa valmistuksen ohjeistuksen toimivuutta perustellusti • arvioi työskentelyään ja valmistuksen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla malliston tai sen osan valmistuksen sekä valmistamalla mallikappaleen. Hän voi työskennellä osana suunnittelutiimiä, tehdä yhteistyötä suunnittelijan kanssa tai asiakastöitä itsenäisenä yrittäjänä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.11. Nahan valmistaminen ja valmistuksen ohjeistaminen, 45 osp (300561)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valita, hankkia ja lajitella nahanvalmistuksessa tarvittavat raakavuodat ja -aineet
- suunnitella nahkatyypeille oikean valmistustavan ja varmistaa laadun
- valmistaa ja viimeistellä laadukasta nahkaa
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija valitsee, hankkii ja lajittelee nahanvalmistuksessa tarvittavat raakavuodat ja -aineet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ja hankkii nahanvalmistuksessa tarvittavat raaka-aineet ja raakavuodat

	<ul style="list-style-type: none"> • lajittelee nahan prosessin eri vaiheissa raakavuodan- ja nahkatyyppien mukaan huomioiden niiden käyttösovellukset ja ominaisuudet • vastaanottaa ja tarkastaa raaka-aineen tunnistuen vuoden irrotuksen ja säilöntätavan sekä oikean varastoinnin ja niiden merkityksen nahan laadulle • valitsee oikean raaka-aineen valmistettavalle nahkatyypille huomioiden nahalta vaadittavat erikoisominaisuudet • tunnistaa vuotavirheet ja niiden vaikutuksen valmiille tuotteelle • lajittelee nahat valiten oikean lajittelumenetelmän: kalkki-, Wet-Blue-, Crust- ja valmislajittelu • päättää, mitä tuotteita nahasta valmistetaan tunnistuen nahan ja sen käsittelyvirheet sekä niiden vaikutuksen valmiille tuotteelle • pystyy valitsemaan oikean raaka-aineen myös valmiin tuotteen perusteella • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön.
--	--

Opiskelija suunnittelee nahkatyypeille oikean valmistustavan ja varmistaa laadun.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoa eri nahanvalmistuksen prosesseista ja työvaiheista, työvaiheiden välisistä riippuvuuksista ja niiden vaikutuksista tuotteen laatuun työssään • suunnittelee vastuullisesti eri nahkatyypeille kemialliset prosessit ja oikeat kone- tai käsityövaiheet ja tekee niistä työ- ja prosessiohjeet digitaalisuutta hyödyntäen • suunnittelee kullekin nahalle oikeat kemialliset valmistusreseptit valiten oikeat kemikaalit ja huomioiden niiden keskinäiset vaikutukset nahan laatuun • dokumentoi valmistusreseptit suunnitelmaan sekä tekee niille työ- ja prosessiohjeet digitaalisuutta hyödyntäen • työskentelee noudattaen työturvallisuusohjeita, tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita sekä kestävän kehityksen periaatteita • työskentelee työvälillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaamisen käytön • säätää käyttämänsä koneet ja laitteet nahan mukaan ymmärtäen säätöjen vaikutukset nahan laatuun • käyttää ja huoltaa käyttämiään koneita ja laitteita ohjeiden mukaan ja ymmärtää ennakoivan huollon merkityksen • käyttää käytössä olevia tietokoneohjelmia työssään ja työnsä raportoinnissa • suunnittelee tuotteiden laadunvarmistuksen määrittäen tuotteittain laadun kannalta olennaiset tarkastuskohdat ja niille raja-arvot • tekee korjaavat toimenpiteet suunnitelmallisesti prosessin-, kone- tai käsityövaiheiden aikana hyödyntäen tietoaan analyttisistä, fysikaalisista ja väritestauksista.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee laadukasta nahkaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • muodostaa tuotantoerän valmistusprosessin eri vaiheissa oikein halliten prosessin ja siinä tarvittavat välineet sekä niiden vaikutuksen nahan laatuun

	<ul style="list-style-type: none"> • valmistaa laadukasta nahkaa suunnitelmansa mukaan • tekee nahanvalmistuksen alkutyövaiheet pesun, liotuksen, karvanpoiston ja kalkituksen • parkitsee nahat valiten oikeat parkitusmenetelmät ja -työvaiheet erien mukaan huomioiden prosessiastian vaikutuksen nahan laatuun • värjää nahat halliten pesu-, neutralointi-, jälkiparkitus-, värjäys- ja rasvaustyövaiheet • suorittaa nahanvalmistuksen märkäprosessin konetyövaiheet suunnitelman mukaan halliten prosessin eri työvaiheet ja huomioiden niiden vaikutuksen nahan laatuun • viimeistelee nahat oikeita menetelmiä ja tekniikoita käyttäen sekä oikeilla väri- ja viimeistysseoksilla suunnitelmansa mukaan varmistaen laadun • kuivattaa nahan oikein • tekee pinnoitukset tai kuvioinnit oikeilla menetelmillä laadukkaasti • tekee viimeistyksen konetyövaiheet huomioiden nahan laadun • korjaa virheet ja poistaa virheen aiheuttajat • laskee nahan hinnan.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi laatimansa nahanvalmistussuunnitelman toimivuutta sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi nahanvalmistusprosessin kannattavuutta perustellusti • arvioi työskentelyään tunnistaen onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä suunnittelemalla eri nahkatyypeille oikeat valmistustavat työ- ja prosessiohjeineen sekä valmistamalla laadukkaita nahkoja huomioiden nahkalaatujen erityispiirteet. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.12. Pukeutumisneuvojana toimiminen, 45 osp (300562)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suositella asukokonaisuuksia
- ohjaa ja neuvoo asiakasta tilannepukeutumisessa
- opastaa materiaalivalinnoissa ja asujen sekä asusteiden huoltamisessa
- järjestää esittelytilaisuuden
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suosittelee asukokonaisuuksia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • palvelee asiakasta tasavertaisesti noudattaen ammattietiikkaa ja selvittää asiakkaan tarpeet ja toiveet • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • tekee asiakkaalle asiakas- ja vartaloanalyysin sekä määrittää asiakkaalle oikean koon • dokumentoi analyysin tulokset erilaisin menetelmin digitaalisuutta hyödyntäen • hyödyntää analyysin tuloksia asukokonaisuuksien valinnassa • kertoo asiakkaalle hänen vartalolleen ja mittasuhteilleen sopivista linjoista, materiaaleista ja kuvioista sekä hänen henkilökohtaisista väreistä ja tyyleistä • kertoo tuotemerkeistä ja niiden mitoituksista sekä tulkitsee kansainvälisiä mittataulukoita • kertoo tarvittaessa tulevan kauden väreistä ja pukeutumistrendeistä opastaen asiakasta värien yhdistelemisessä • ottaa huomioon asujen valinnassa toimivan puvuston rakentumisen ja ohjaa ostopäätösten tekemisessä • ohjaa asiakasta ekologisesti kestäviin asu- ja asustevalintoihin • kertoo asiakkaalle sovitettavaan vaatteeseen mahdollisesti tarvittavista muutoksista asiantuntevasti ja organisoii muutosten tekemisen verkostossaan • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta • työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen positiivisella asenteella.

Opiskelija ohjaa ja neuvoa asiakasta tilanepukeutumisessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • opastaa asiakasta etiketin tai tilanteen mukaisessa pukeutumisessa ja tapakulttuurissa asiantuntevasti • kertoo ja tarvittaessa opastaa kansainvälisessä tapa- ja pukeutumiskulttuurissa • kertoo ja tarvittaessa ohjaa bisnes- tai työpukeutumisessa • esittelee asiakkaalle soveltuvia asukokonaisuuksia perustellusti • neuvottelee asiakkaan kanssa asu- ja asustevalinnoista • opastaa asusteiden käyttämisessä asiantuntevasti • kertoo ja tarvittaessa ohjaa etiketin mukaisten vaatteiden ja asusteiden pukemisessa ja kunniamerkkien kiinnittämisessä.

Opiskelija opastaa materiaalivalinnoissa ja asujen sekä asusteiden huoltamisessa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee ja tunnistaa monipuolisesti kuituja, tekstiilitasorakenteita ja materiaaleja sekä niiden kaupanimiä • kertoo asukokonaisuuksien tuotteiden valmistuksesta, elinkaaresta ja materiaalien ominaisuuksista sekä ekologisuudesta

	<ul style="list-style-type: none"> • opastaa asiakasta asiantuntevasti materiaalien luonteesta ja soveltuvuudesta asiakkaalle • ohjeistaa asiakasta vaatteiden hoidossa, huollossa ja säilytyksessä perustellusti • hoitaa mahdolliset reklamaatiot asiantuntevasti noudattaen reklamaatiokäytänteitä.
--	---

Opiskelija järjestää esittelytilaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee ja toteuttaa yhteistyökykyisesti pukeutumiseen liittyvän näytöksen, esittely- tai koulutustilaisuuden myynnin tai palvelun edistämiseksi • laatii visuaalisesti kiinnostavan ja selkeän tapahtumatiedotteen digitaalisuutta hyödyntäen • suunnittelee markkinointia, viestintää ja tiedottamista tapahtumasta kohderyhmän edustajille valiten tarkoituksenmukaiset viestintätavat ja -menetelmät • suunnittelee, toteuttaa sekä dokumentoi tuotteiden ja palveluiden esillepanoa • toteuttaa suunnittelemansa tilaisuuden kustannustehokkaasti ja asiantuntevasti • toimii työssään aktiivisesti verkostojaan hyödyntäen.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään ja sen kannattavuutta • kokoaa ja dokumentoi asiakaspalautteita monipuolisesti • tunnistaa onnistumisiaan asiakaspalvelussa ja tilaisuuden järjestämisessä • arvioi kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen ja laatii toiminnalleen kehittämissuunnitelman.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä. Hän toimii pukeutumisen asiakaspalvelu- ja asiantuntijatehtävissä opastamalla asiakasta asukokonaisuuksien valinnassa erilaisiin käyttötilanteisiin ja järjestämällä esittelytilaisuuden. Osaaminen osoitetaan työtehtäviin sopivissa ympäristöissä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.13. Tekstiilin ja muodin kiertotaloustoimintojen kehittäminen, 45 osp (300563)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- etsiä tietoa kiertotalouteen liittyvistä palveluista ja liiketoiminnasta
- suunnitella kiertotalouteen perustuvan palvelukokonaisuuden
- osallistua palvelukokonaisuuden käyttöönottoon ja tukea sen toteutumista yrityksessä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija etsii tietoa kiertotalouteen liittyvistä palveluista ja liiketoiminnasta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hankkii ja analysoi tietoa ennakkoluulottomasti ja laajasti erilaisista kiertotalouteen liittyvistä palveluista ja liiketoiminnasta, myös ulkomaisista• tarkastelee erilaisten palvelujen kannattavuutta ja toimivuutta koko arvoketjun osalta• viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä• hankkii tietoa kiertotaloustoimintaa ohjaavista säädöksistä ja määräyksistä• dokumentoi hankkimaansa tietoa ja tietolähteitä sekä hyödyntää niitä ideoidessaan erilaisia palveluita• valitsee parhaat kiertotalouteen perustuvat palveluideansa ja jatkotyöstää niitä esiteltävään muotoon ja esittelee ne.

Opiskelija suunnittelee kiertotalouteen perustuvan palvelukokonaisuuden.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• kartoittaa ja dokumentoi yrityksen tai yhteistyötahon kiertotaloustoimintojen nykytilan tarkastellen toimintoja kokonaisuutena koko arvoketjun osalta• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• suunnittelee yhteistyössä yrityksen edustajan tai yhteistyötahon kanssa kiertotalouteen perustuvaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen työstämiään palveluideoita tai suunnittelee palvelukokonaisuuden• laskee ja arvioi soveltuvien vaihtoehtoisten palveluideoiden kannattavuutta luotettavasti ja perustellusti• suunnittelee tarvittaessa kiertotalousmateriaalien hankinnan, lajittelun, kuljetuksen ja varastoinnin voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisesti• suunnittelee ja varmistaa tarvittaessa materiaalien tai palvelujen saatavuutta, kysyntää ja volyyymia yrityksen toiveiden mukaisesti• laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen selkeät ja kattavat palvelukuvaukset palvelukokonaisuuteen valittavista palveluista ja hyväksyttää ne yhteyshenkilöllä• laatii ja dokumentoi suunnitelman palvelukokonaisuuden käyttöön ottamisesta toimenpiteineen, kustannusarvioineen ja vastuurooleineen sekä aikatauluttaa sen mahdollisten yhteistyötahojen kanssa.

Opiskelija osallistuu palvelukokonaisuuden käyttöönottoon ja tukee sen toteutumista yrityksessä

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hyödyntää palvelukuvauksia ja työskentelee laatimansa suunnitelman mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • ohjeistaa ja neuvoo palvelujen toteuttamisessa • osallistuu palvelun tuottamiseen • huolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointia • viestii ja tiedottaa palveluista yrityksen sisäisesti ja ulkoisesti • kerää palautetta palvelujen toimivuudesta ja hyödyntää sitä palvelujen kehittämisessä sekä päivittää tarpeen mukaan palvelukuvauksia.
--	---

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään tunnistaen onnistumisiaan sekä kehittämiskohteitaan saamaansa palautetta hyödyntäen • arvioi palvelukokonaisuuden kannattavuutta, toimivuutta ja käyttöönoton sujuvuutta perustellusti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja kehittämällä tekstiili- ja muotialan kiertotalouteen perustuvan palvelukokonaisuuden sekä osallistumalla sen käyttöönottoon alan yrityksessä tai yhteistyötahon kanssa. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.14. Toiminnan suunnittelu ja johtaminen, 45 osp (300564)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida ja kehittää toimintaansa ja johtamisosaamistaan
- suunnitella, johtaa ja kehittää vastuualueensa toimintaa
- johtaa ja kehittää vastuualueensa henkilöstöä ja osaamista
- seurata ja arvioida tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellisuutta.

Arviointi

Opiskelija arvioi ja kehittää toimintaansa ja johtamisosaamistaan.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää tietoa yrityksen organisaatorakenteesta, liikeideasta, arvoista ja toimintakulttuurista sekä roolistaan esimiehenä • toimii esimerkkinä työyhteisön toimintaperiaatteiden noudattamisessa ja toteuttaa annettua strategiaa, visiota ja arvoja yhdessä henkilöstön kanssa • arvioi monipuolisesti osaamistaan, vahvuuksiaan ja työnsä tuloksellisuutta sekä kehittymistarpeitaan esimiehenä • kerää ja analysoi palautetta omasta toiminnastaan esimiehenä ja kehittää rakentavasti sitä saadun palautteen pohjalta • toimii vastuullisesti ja tekee perusteltuja päätöksiä • noudattaa voimassa olevaa työlainsäädäntöä sekä organisaation määräyksiä ja ohjeita

	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa eettisen toiminnan ja kestävän kehityksen periaatteita • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • laatii oman esimies- ja johtamisvalmiuksiensa kehittämissuunnitelman • kehittää suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti johtajuuttaan ja asiantuntijuuttaan.
--	--

Opiskelija suunnittelee, johtaa ja kehittää vastualueensa toimintaa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee yrityksen tai organisaation strategian ja sen merkityksen toiminnalle • perehtyy yrityksen taloushallintoon, kannattavuuteen, tuloslaskelmaan ja taseen muodostumiseen sekä keskeisiin talouden tunnuslukuihin • suunnittelee vastualueensa toimintaa ja taloutta yhteistyössä vastuualueella toimivien tai muiden tarvittavien tahojen kanssa • hyödyntää yrityksen oleellisia tunnuslukuja toiminnan suunnittelussaan ja johtopäätösten teossa • hyödyntää aktiivisesti digitaalisia johtamisen välineitä ja työkaluja työssään • laatii yritykselle tai vastuualueelleen organisaation strategian mukaisen toimintasuunnitelman • laatii talousarvion vastuualueelleen seuraavalle tili- tai toimintakaudelle yrityksen tai organisaation ohjeiden mukaan hyödyntäen tarvittaessa asiantuntijoita • osallistaa keskeiset toimijat toimintasuunnitelman ja talousarvion laadintaan • huolehtii ja kohdentaa vastualueensa tuloksellisen toiminnan toteuttamiseksi tarvittavat resurssit kaikissa tilanteissa varmistaen palvelun laadun • vastaa toiminnan päivittäisestä sujumisesta vastuualueellaan kestävän kehityksen periaatteita noudattaen • kehittää järjestelmällisesti omalta osaltaan organisaation tai yrityksen ympäristö- ja laatujärjestelmää yhdessä henkilöstön kanssa • luo puitteet ja toimintamallit tavoitteiden mukaiselle toiminnalle delegoimalla, vastuuttamalla ja valtuuttamalla • reagoi ja tekee päätöksiä oikea-aikaisesti muuttuvissa tilanteissa • johtaa ja valvoo työtä vastuualueellaan tuloksellisesti ja tekee toimenkuvansa määrittelyissä rajoissa perusteltuja, johdonmukaisia ja vastuullisia päätöksiä ja ratkaisuja kehittämällä toimintaa • hoitaa mahdolliset reklamaatiot asianmukaisesti • johtaa työyhteisöään vuorovaikutteisesti ja antaa positiivista sekä rakentavaa palautetta • viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • viestittää vastuullisesti, ammattimaisesti ja ymmärrettävästi asioista myös muuttuvissa ja akuuteissa tilanteissa.

Opiskelija johtaa ja kehittää vastualueensa henkilöstöä sekä osaamista.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• pystyy määrittämään osaamisvaatimukset vastualueellaan työskenteleville henkilöille• suunnittelee ja määrittää henkilöstön määrän ja arvioi rekrytointin tarpeellisuuden vastualueellaan• osallistuu tarvittaessa työsuhteen alkamiseen ja loppumiseen liittyvään prosessiin organisaation toimintatavan mukaisesti• vastaa perehdyttämisestä ja opastamisesta työtehtäviin• vastaa ajantasaisen perehdyttämismateriaalin olemassaolosta ja auttaa uuden työntekijän sopeutumista työyhteisöön• arvioi työryhmän yksilöiden ammatillisia ja työyhteisöllisiä valmiuksia perustellusti• suunnittelee ja organisoii henkilöstön tehtävät tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti• puuttuu tarvittaessa epäkohtiin ennaltaehkäisevästi ja välittömästi• käy kehityskeskusteluja henkilöstön kanssa säännöllisesti ja käynnistää keskustelun pohjalta sovitut toimenpiteet• varmistaa työntekijöiden riittävän tiedon saannin ja kannustaa heitä hyviin työsuorituksiin tasapuolisesti ja johdonmukaisesti• viestii henkilöstölle ja johdolle asioita johdonmukaisesti ja tekee tarvittavat raportoinnit• tuntee henkilöstön kehittämisen periaatteet ja organisaation suomat mahdollisuudet osaamisen kehittämisessä• toteuttaa henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeita ennakoiden samalla tulevaisuuden vaatimuksia• edistää henkilöstön työhyvinvointia sovittujen linjausten mukaisesti• noudattaa työssään toimialaansa ja -paikkaansa liittyviä lakeja sekä etsii ja seuraa alan ajantasaista lainsäädäntöä ja sopimuksia.

Opiskelija seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellisuutta.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• seuraa ja arvioi toimintasuunnitelman toteutumista aktiivisesti• seuraa ja arvioi vastualueensa toiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta organisaatiossa sovittujen toimintatapojen ja mittareiden mukaisesti digitaalisuutta hyödyntäen• seuraa henkilöstökustannusten muodostumista säännöllisesti ja tekee tarvittavat kehittämistoimet.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä suunnittelemalla ja johtamalla vastualueensa toimintaa ja henkilöstöä sekä osaamisen kehittämistä tuloksellisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.15. Tuotannon käynnistäminen ja organisointi, 45 osp (300565)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja käynnistää tuotannon
- hyödyntää sopimusvalmistusta
- toimia erilaisissa verkostoissa ja tuotesuojata tuotteensa sekä työmenetelmät.
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija suunnittelee ja käynnistää tuotannon.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja käynnistää liikeideansa mukaisesti tuotantoa, joka voi olla sarjatuotantoa tai sarjatyönä toteutettua uniikkia tuotantoa• muuntaa uniikkityön sarjatyöksi, jossa tekniikka, materiaali ja toteutustapa ovat toistuvia• toteuttaa tuotannosuunnittelun: tuotantoprosessin ja toiminnan suunnittelun sekä työn vaiheistuksen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen• etsii monipuolisesti tietoa tuotannon ja materiaalien kehityssuunnista sekä hyödyntää sitä valitessaan tarkoituksenmukaisia tuotantomenetelmiä, välineitä, laitteita sekä materiaaleja käynnistettävään tuotantoon• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• suunnittelee työtilat turvallisiksi sekä sarjatuotannon ja tuotteen kannalta tarkoituksenmukaisiksi• suunnittelee tuotantoon ja kyseiseen työhön sopivien koneiden ja laitteiden hankinnan kokonaistaloudellisesti kannattavasti ja tekee tarvittaessa hankinnat• hyödyntää uniikkisarjoissa sarjatyöskentelyn vaiheita siten, että sarjatyö ei oleellisesti muuta lopullista työtä• laatii käynnistettävälle tuotannolle nykytilan arvion perusteella kehittämissuunnitelman, tavoitteet ja aikataulun• laskee kustannuksia sekä resursoi kehittämisen ja laatii sille budjetin• hyödyntää ammatillisia verkostojaan ja asiantuntijuutta tarkoituksenmukaisesti sarjatuotannon käynnistämiseen ja kehittämiseen• viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä• laatii laskelman sarjatuotteen valmistuksen (materiaalit, koneiden ja laitteiden käyttö, työvoima) ja markkinoinnin vaatimista kustannuksista ottaen huomioon yritystoiminnan edellyttämät kannattavuus- ja tuottotavoitteet• hinnoittelee tuotteen kannattavasti ottaen huomioon tuotteen kustannus- ja tuottotavoitteet

	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa voimassa olevia yritystoimintaa sääteleviä lakeja, asetuksia, määräyksiä ja ohjeita (esim. arvonlisävero, ennakonpidätys, eläke- ja sosiaaliturva, vakuutukset, työterveyshuolto) • ottaa huomioon lainsäädännön, määräysten ja ohjeiden vaikutukset tuotteiden hinnoitteluun.
--	---

Opiskelija hyödyntää sopimusvalmistusta.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • vaiheistaa työn ja selvittää sopimusvalmistuksen tarkoituksenmukaisuutta • laskee työn hinnan ja sopimusvalmistukseen tarvittavan ajan • arvioi sopimusten tarpeellisuuden ja laatii ne joko itse tai ostaa palveluna • suunnittelee sopimusten laatimisen ja mahdollisen kilpailuttamisen • suunnittelee ja laatii sopimusvalmistajalle tarkoituksenmukaisen ohjeistuksen ja ohjaa tarvittaessa • seuraa sopimusvalmistajan toimintaa ja laatutavoitteiden toteutumista säännöllisesti ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin.

Opiskelija toimii erilaisissa verkostoissa ja tuotesuojaa tuotteensa sekä työmenetelmät.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää omalle toiminnalleen merkitykselliset yhteistyötahot ja verkostot • perustelee yhteistyön ja verkostojen merkityksen ja hyödyn omassa yrityksessä esimerkiksi kannattavuuslaskelmalla, ajankäytönlaskelmalla ja osaamisella • vertailee ja valitsee tarkoituksenmukaiset yhteistyötahot muun muassa markkinointiin, ostoihin ja konsultointiin • sopii yhteistyöstä eri tahojen tai verkostojen kanssa tehden kirjalliset sopimukset • osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön valitsemiensa tahojen kanssa • arvioi, milloin tuotesuojaus on tarpeellista tehdä omassa liiketoiminnassa • toteuttaa tarkoituksenmukaiset tuotesuojauksen edellyttämät toimenpiteet tai hankkii ne asiantuntija-apua tarkoituksenmukaisesti hyödyntäen.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi toimintaansa tuotannon käynnistämässä ja organisoimisessa • arvioi toimintansa jatkuvuutta ja kehittämistarpeita • arvioi työskentelyään tunnistaen onnistumisiaan ja kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä käynnistämällä ja organisoimalla tekstiili- ja muotialan tuotteisiin ja niiden valmistukseen liittyvän tuotannon tai niiden palvelukokonaisuuksiin liittyvän toiminnan. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida

käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.16. Tuotantoprosessien kehittäminen tekstiili- ja muotialalla, 45 osp (300566)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- arvioida prosessia sekä hyödyntää kehittämisen työkaluja tekstiili- ja muotialan tuotteiden valmistusprosesseissa
- valmistaa tai ohjata tuotteiden valmistusta prosessissa osallistuen prosessin kehittämiseen
- arvioida ja kehittää työtään.

Arviointi

Opiskelija arvioi prosessia sekä hyödyntää kehittämisen työkaluja tekstiili- ja muotialan tuotteiden valmistusprosesseissa.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• hallitsee erilaiset ydin- ja tukiprosessien käsitteet sekä toimintatavat ja noudattaa niitä omassa toiminnassaan ja viestinnässään myös vieraalla kielellä• tekee prosessikaavion yrityksen toimitusprosessista, raaka-aineesta valmiiksi tuotteeksi asiakkaalle, ja selittää oman roolinsa osana prosessia• ennakoii ja suunnittelee toimintaa tuotantoprosessissaan soveltaen prosessin kehittämisen työkaluja ja toimintamalleja (esim. 6S, LEAN, TPM-toiminta)• arvioi ja tunnistaa prosessin kehityskohteita hyödyntäen riskiarviointeja• toimii aktiivisena kehitystoiminnan käynnistäjänä• arvioi toiminnan kehitystä ja laadunhallintaa niitä kuvaavien mittareiden avulla seuraten niiden toimivuutta ja kehityksen suuntaa• dokumentoi ja raportoi oman prosessinsa toteutumaa yrityksen tuotannonohjaus- ja raportointijärjestelmiin systemaattisesti• tunnistaa ja soveltaa työssään kestäväen kehityksen periaatteita ja noudattaa alansa keskeisiä ympäristönsuojelulakeja ja -asetuksia• noudattaa yrityksen työsuojeluohjeita ja -määräyksiä työssään havainnoiden ja esittäen kehittämiskohteita• osallistuu kehitysryhmien toimintaan aktiivisena jäsenenä.

Opiskelija valmistaa tai ohjaa tuotteiden valmistusta prosessissa osallistuen prosessin kehittämiseen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa,

	<p>tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työpaikkansa laatu- ja ympäristöohjelman sekä kestävä kehityksen periaatteita omassa työssään sekä osallistuu niiden kehittämiseen • noudattaa prosessissa mahdollisesti käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita ja varmistaa niiden edellyttämät turvalliset säilytys-, käyttö- ja hävitystavat • valmistaa tai ohjaa valmistusta prosessissa ja käyttää sekä soveltaa toimitusprosessin keskeisimpiä mittareita prosessia valvoessaan ja kehittäessään • hyödyntää materiaaleja tehokkaasti vastuualueellaan ja pyrkii jatkuvasti minimoimaan prosessissa syntyviä jätteitä hyödyntäen ja kierrättäen niitä mahdollisuuksien mukaan • noudattaa työturvallisuusohjeita ja huolehtii ergonomiasta tuotantoprosessissa osallistuen kehittämiseen • toimii suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen sekä huolehtii omasta terveydestään ja toimintakyvystään • tunnistaa, dokumentoi ja raportoi omaan työhönsä liittyvät turvallisuusasiat ja riskit annettujen ohjeiden mukaisesti hyödyntäen niitä kehittämistyössään • osallistuu asiantuntijana oman tuotantoprosessinsa työpaikkaselvitysten laadintaan ja kehityskohteiden toteutukseen • ohjaa toteutusta tai toteuttaa tarvittavat huolto- ja kunnossapitotehtävät ymmärtäen niiden merkityksen tuotantoprosessin koneiden käyttö- ja toimitusvarmuuteen • osallistuu prosessin koneiden ennakkohuollon suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä huolto-organisaation ja muun työyhteisön kanssa • huolehtii koneiden vikailmoitusten teosta sekä raportoinnista yrityksen toimintaohjeiden mukaisesti • nimeää ulkoiset ja sisäiset asiakkuudet ja ottaa huomioon työssään niiden merkityksen osana tuotanto- ja toimitusprosessia • keskustelee vastuualueensa henkilöstön kanssa syntyneistä kehittämis ehdotuksista tai -suunnitelmista ja tekee niistä kirjalliset esitykset esimiehelleen tai yrityksen johdolle.
--	--

Opiskelija arvioi ja kehittää työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään ja valmistuksen kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan • toteuttaa ja arvioi yrityksen asiakastyytyväisyys- ja muita palautejärjestelmiä • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan saamaansa palautetta hyödyntäen.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla tai ohjaamalla valmistusta tekstiili- ja muotialan materiaaleja ja tuotteita teollisesti valmistavissa prosesseissa niitä kehittäen ja arvioiden. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.17. Turkin valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp (300567)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta sekä suunnitella turkin ja sen valmistuksen
- valmistaa ja viimeistellä turkin mittatilaustyönä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta sekä suunnittelee turkin ja sen valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• tuntee turkispukeutumisen perinteet ja soveltaa osaamistaan palvellessaan asiakasta• viestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä• kartoittaa asiakkaan tarpeet ja valmistettavan turkin käyttötarkoituksen• suunnittelee turkin mallin ja materiaalivalinnat yhteistyössä asiakkaan kanssa hyödyntäen turkispukeutumisessa käytettävien materiaalien ja erityistarvikkeiden asiantuntemustaan• arvioi kestävän kehityksen edistämiseen liittyviä ratkaisuja ja toimii vastuullisesti• ottaa tarvittavat mitat asiakkaasta• laatii ja dokumentoi suunnitelman turkin valmistuksesta sekä aikatauluttaa työn toteutuksen yhteistyössä asiakkaan kanssa digitaalisuutta hyödyntäen• tekee tarvittavat materiaalihankinnat• antaa valmistettavan turkin hinta-arvion.

Opiskelija valmistaa ja viimeistelee turkin mittatilaustyönä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">• työskentelee turkin valmistussuunnitelman mukaisesti turvallisuusohjeita sekä tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteita noudattaen• noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön• työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti ja vastuuta ottaen sekä huolehtii omasta terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta• ottaa huomioon erityyppisten turkismateriaalien vaikutuksen kaavoitukseen• muotoilee tai kaavoittaa ja kuosittelee valmistettavan turkin asiakkaan mitoilla• valmistaa sovitustakin, jonka pohjalta tekee tarvittavat korjaukset kaavaan

	<ul style="list-style-type: none"> • lajittelee turkisnahat kaavalle tunnistuen eri turkismateriaalien erityispiirteet • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi • korjaa ja naulaa nahat suunnitelman mukaisesti • leikkaa ja työstää nahat kaavan osien muotoisiksi ymmärtäen leikkuutekniikoiden vaikutukset erilaisten pintojen muodostumiseen sekä materiaalin kulutukseen • naulaa aihion ottaen huomioon pysty- ja vaakalinjat, muotolaskossiirrot ja mahdolliset päällekkäisnaulaukset sekä tasaa naulatun aihion kaavan mukaiseksi • rummuttaa aihiot pehmentääkseen materiaalin • valitsee sopivat tukimateriaalit ja lisätarvikkeet • konettaa turkin valmiiksi sovituksi • sovittaa turkin asiakkaalle ja tekee tarvittavat sovituserämuutokset • valmistaa vuorin, vuorittaa ja viimeistelee turkin valmiiksi • luovuttaa turkin asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä • laskee turkin lopulliset materiaali- ja valmistuskustannukset ja laskuttaa asiakasta.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa turkin ulkonäköä, istuvuutta, käytettävyyttä sekä käyttötarkoitukseen soveltuvuutta perustellusti • arvioi työskentelyään suhteessa laatimaansa turkin valmistussuunnitelmaan ja saamaansa asiakaspalautteeseen • tunnistaa onnistumisiaan ja arvioi kehittymistarpeitaan perustellusti • arvioi kannattavuutta suhteessa työn vaativuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla rykätyn turkin asiakkaan mittojen mukaisesti. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.18. Vaatetusalan koneiden ja laitteiden huoltaminen, 45 osp (300568)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- valita yrityksen tuotantoon soveltuvat koneet ja laitteet
- laatia huoltosuunnitelman, huoltaa sekä tehdä korjaustöitä koneisiin ja laitteisiin
- asentaa ja käyttää koneissa tarvittavia apulaitteita ja varaosia
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija valitsee yrityksen tuotantoon soveltuvat koneet ja laitteet.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">etsii tietoa koneiden ja laitteiden hankinnasta sekä hyödyntää tietoa valintaa tehdessäänhyödyntää tietoa alan ompelukoneiden sauma- ja tikkityypeistä, syöttöjärjestelmistä ja eri konetyyppien soveltuvuudesta eri käyttötarkoituksiinosallistuu yrityksen koneiden ja laitteiden hankintoihin ja tekee ehdotuksen konetoimittajistatarvittaessa laskee ja vertailee hankintakustannuksiaosallistuu yhteistyössä koneiden sijoittelun suunnitteluunetsii oma-aloitteisesti tietoa alan koneiden ja laitteiden kehityksestä sekä arvioi niiden hyödyntämismahdollisuuksiapitää yllä yrityksen koneluetteloita sekä koneiden huoltotietoja ja tekee huoltosopimuksen tarvittaessasäätää koneet ja laitteet toimimaan tuotannon vaatimusten mukaisestiopastaa ja neuvoo valmistusprosessiin osallistuvia ompelevan teollisuuden koneiden käytössä ja päivittäisessä huollossatunnistaa, suunnittelee, pitää yllä ja luo uusia verkostosuhteita myös ulkomailleviestii suullisesti ja kirjallisesti alan työ- ja asiakaspalvelutehtävissä äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.

Opiskelija laatii huoltosuunnitelman, huoltaa sekä tekee korjaustöitä koneisiin ja laitteisiin.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none">havaitsee ja ennaltaehkäisee vaaratilanteita ja toimii vaaratilanteessa ohjeiden mukaanhuolehtii työkyvystään sekä edistää ja ylläpitää toiminnallaan työyhteisön hyvinvointiahuolehtii työympäristönsä siisteydestä ja järjestyksestä ja vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisestatoimii yhteistyössä ompelijoiden ja muiden koneiden käyttäjien kanssa sekä opastaa turvallisen koneiden ja laitteiden käytönottaa huomioon käyttäjän ergonomian säätäessään koneita ja laitteitatyöskentelee työvälaineillä, koneilla ja laitteilla ottaen huomioon laitekohtaiset turvallisuusmääräykset sekä suojaimien käytönlaatii kirjallisen aikataulutetun huoltosuunnitelman koneille ja laitteilletekee ennakoivaa kone- ja laitehuoltoa suunnitelman mukaisesti huomioiden tuotannon sujuvuudentoimii taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjestelee työnsä huomioiden muut toimijatkäyttää tietotekniikkaa ja ohjelmia työtehtävän mukaisesti tuntee koneen tai laitteen normaalin toiminnan ja tunnistaa viallisen koneen tai laitteentuntee koneen tai laitteen normaalin toiminnan ja tunnistaa viallisen koneen tai laitteenasettaa viallisen koneen tai laitteen tarvittaessa käyttökieltoon yhteistyössä työnjohdon kanssa

	<ul style="list-style-type: none"> • paikantaa toimintahäiriöiden syyn ja kutsuu tarvittaessa kone- ja sähkövikoihin erikoistuneen ammattilaisen paikalle • suojaa tarvittaessa materiaalit ja työympäristön huolto- ja korjaustöitä tehdessään • huoltaa ompelevan teollisuuden koneita tarkoituksenmukaisia työvälineitä käyttäen • toteuttaa pienimuotoisia korjaustöitä ompelevan teollisuuden koneille tarkoituksenmukaisia työvälineitä käyttäen • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä • noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja ohjeita ja määrittelee käyttämiensä aineiden ominaisuudet sekä riskit perehtymällä käyttöturvallisuustiedotteisiin • tekee kustannusarvion korjauksesta perustellusti.
--	--

Opiskelija asentaa ja käyttää koneissa tarvittavia apulaitteita ja varaosia.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee kattavasti ompelevan teollisuuden apulaitteita sekä varaosia, niiden valikoimaa ja toimittajia • laskee ja vertailee ostettavan tai mahdollisen itse valmistettavan apulaitteen ja varaosan hyötyä sekä kustannuseroa • lukee kaavioita, räjäytyskuvia tai muita piirroksia ja merkintöjä oikean apulaitteen ja varaosan hankkimiseksi • selvittää apulaitte- tai varaosatarpeen ja tilaa tarvittavan • asentaa apulaitteen ja varaosan sekä tarvittaessa koneessa käytettävän ohjelman ohjeiden mukaan.

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa onnistumisiaan ja vahvuuksiaan sekä kehittämiskohteitaan hyödyntäen saamaansa palautetta työskentelystään • arvioi realistisesti koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotehtäviään sekä niiden kannattavuutta ja huoltosuunnitelmien toimivuutta yrityksen konekannan ylläpidossa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä osallistumalla vaatetusalan yrityksen tuotannon koneiden ja laitteiden valintaan ja käyttökunnon ylläpitoon. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.19. Vaatekokonaisuuden valmistaminen mittatilaustyönä, 45 osp (300569)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- palvella asiakasta ja suunnitella vaatekonaisuuden valmistuksen

- valmistaa vaatekokonaisuuden asiakkaan mittojen mukaan hyödyntäen kehittyviä valmistusmenetelmiä
- arvioida työtään.

Arviointi

Opiskelija palvelee asiakasta ja suunnittelee vaatekokonaisuuden valmistuksen.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • seuraa ja hankkii tietoa pukeutumisen trendeistä, materiaalien ja valmistustekniikoiden kehityksestä myös globaalisti sekä hyödyntää tietoa työssään • hyödyntää verkostoja tiedon hankinnassa ja kehittyvien valmistusmenetelmien hyödyntämisessä • kommunikoi asiakkaiden tai verkostojen kanssa suullisesti ja kirjallisesti äidinkielellä (suomi, ruotsi tai saame) sekä viestii ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä • palvelee asiakasta halliten pukeutumisetiketin ja kansainväliset erot pukeutumisessa • kartoittaa asiakkaan tarpeet ja toiveet • ohjaa asiakasta soveltuvan mallin valinnassa huomioiden vaatekokonaisuuden käyttötarkoituksen ja kestäväen kehityksen lähtökohdat sekä tavoitteet • suunnittelee yhteistyössä asiakkaan kanssa vaatekokonaisuuden tai hyödyntää suunnittelijan luonnoksia • noudattaa työskennellessään voimassa olevaa työlainsäädäntöä ja ottaa huomioon työssään kuluttajansuojaa, tuotevastuuta sekä immateriaalioikeuksia koskevan lainsäädännön • ohjeistaa asiakasta perustellusti vaatekokonaisuuden materiaalivalinnoissa hyödyntäen haastavien materiaalien asiantuntemustaan • toimii vastuullisesti ja edistää toiminnallaan kestäväen kehityksen periaatteiden toteutumista • tekee tarvittavat materiaalihankinnat • suunnittelee ja aikatauluttaa toteutuksen yhteistyössä asiakkaan kanssa • arvioi valmistettavan vaatekokonaisuuden lopullisen hinnan sisältäen materiaali- ja työkustannukset • laatii ja dokumentoi digitaalisuutta hyödyntäen valmistussuunnitelman sekä esittelee ja hyväksyytään sen asiakkaalla.

Opiskelija valmistaa vaatekokonaisuuden asiakkaan mittojen mukaan hyödyntäen kehittyviä valmistusmenetelmiä.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee suunnitelmallisesti, omatoimisesti, turvallisesti ja vastuullisesti laatimansa valmistussuunnitelman mukaan • ottaa mitat asiakkaasta • muotoilee tai kaavoittaa valmistettavan vaatekokonaisuuden asiakkaan mitoilla • valmistaa vaatekokonaisuuden muotoa sekä istuvuutta havainnollistavat tarkoituksenmukaiset sovituskappaleet • tekee rakennekokeiluja hyödyntäen soveltuvia valmistusmenetelmiä

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee valmistettavaan vaatekokonaisuuteen ja käytettäviin materiaaleihin parhaiten soveltuvat menetelmät dokumentoiden ja perustellen valintansa • tekee tarvittavat kaavamuuotokset • laatii taloudellisen leikkuusuunnitelman ja leikkaa ottaen huomioon materiaalien erityispiirteet • säätää koneet ja laitteet materiaaleille sopiviksi ja tekee tarvittavat koneiden päivittäishuollot sekä tarvittaessa vianmäärityksen ja ilmoittaa korjaustarpeen • ompelee vaatekokonaisuuden sovitusvaiheeseen • sovittaa vaatekokonaisuuden asiakkaalle suunnitelmallisesti ja tekee siihen tarvittavat muutokset • ompelee ja viimeistelee kokonaisuuden valmiiksi • luovuttaa vaatekokonaisuuden asiakkaalle ja opastaa sen käytössä, huollossa ja säilytyksessä sekä laatii hoito-ohjeet • laskee kokonaisuuden lopulliset materiaalikustannukset sekä työn hinnan ja laskuttaa asiakasta • huolehtii terveydestään ja toimintakyvystään sekä työturvallisuudesta ja -ergonomiasta.
--	--

Opiskelija arvioi työtään.

Opiskelija	
Hyväksytyt suorituksen kriteerit	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi valmistamansa vaatekokonaisuuden ulkonäköä ja istuvuutta sekä laatua • arvioi työskentelyään ja työnsä laatua • tunnistaa onnistumisiaan hyödyntäen saamaansa asiakaspalautetta ja arvioi kehittymistarpeitaan • arvioi mittatilaustyön kannattavuutta suhteessa työn vaatavuuteen ja käytettyyn aikaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä valmistamalla mittatilaustyönä asiakkaalle vaatekokonaisuuden halliten haastavat materiaalit ja työtavat sekä hyödyntäen kehittyviä valmistusmenetelmiä. Osaaminen osoitetaan ammattialalle tyypillisessä työympäristössä, kuten yrittäjän toimitiloissa. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.